

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA
2024 M. VASARIO 1 D.–2024 M. VASARIO 29 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	4
4. NORMINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO PATIKRA.....	4
<i>Dėl rinkliavos dydžio perskaičiavimo rinkliavos mokėtojams, prie kuriems priskirtų komunalinių atliekų surinkimo konteinerių buvo rastos ir sutvarkytos neleistinai paliktos atliekos.....</i>	<i>4</i>
5. RINKIMAI, REFERENDUMAI IR POLITINIŲ PARTIJŲ VEIKLA.....	4
<i>Dėl asmens neregistravimo kandidatu, kai nuo jo pašalinimo iš pareigų apkaltos proceso tvarka nepraėjo 10 metų.....</i>	<i>5</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS	5
<i>Dėl poreikio teisės aktuose įtvirtinti vertinimo kriterijus, kuriais vadovaujantis gali būti nustatoma, ar užsieniečio, turinčio leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, gyvenimas Lietuvoje kelia grėsmę valstybės saugumui.....</i>	<i>5</i>
<i>Dėl kompetentingai institucijai tenkančios pareigos informuoti leidimus gyventi Lietuvos Respublikoje siekiančius gauti užsieniečius apie kilusias abejones dėl darbdavio, ketinančio tuos užsieniečius įdarbinti, darbo veiklos realumo .....</i>	<i>6</i>
<i>Dėl aplinkybių, susijusių su darbo pobūdžiu, reikšmės, kai vertinami užsieniečio ketinimai prašymo dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje nagrinėjimo kontekste.....</i>	<i>7</i>
<i>Dėl Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ numatytos išlygos Ukrainos piliečiams, pasitraukusiems iš Ukrainos į Lietuvos Respubliką dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, netaikymo anksčiau į Lietuvos Respubliką atvykusiems Ukrainos piliečiams .....</i>	<i>8</i>
<i>Dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo, kai užsienietis nutraukė darbo sutartį su bendrove, o vėliau persigalvojęs grįžo į ją dirbti .....</i>	<i>9</i>
12. MOKESČIAI, ĮMOKOS IR KITI PRIVALOMIEJI MOKĖJIMAI.....	9
<i>Dėl vietos mokesčių administratoriaus įtraukimo trečiuoju suinteresuotu asmeniu byloje, kurioje nagrinėjamas mokestinis ginčas dėl jo priimto sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo.....</i>	<i>9</i>
21. VALSTYBĖS TARNAUTOJO STATUSO ĮGIJIMAS, PASIKEITIMAS, PRARADIMAS IR ATSAKOMYBĖ.....	9
<i>Dėl termino pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą praleidimo pasekmių .....</i>	<i>10</i>
<i>Dėl Darbo kodekso nuostatų, įtvirtinančių įspėjimą dėl atleidimo iš pareigų, taikymo valstybės tarnautojui.....</i>	<i>10</i>
24. VIETOS SAVIVALDA	11
<i>Dėl leidimo išorinei reklamai įrengti laikymo išduotu, viešojo administravimo institucijai nustatytu terminu dėl to nepriėmus sprendimo .....</i>	<i>11</i>
26. ASMENS DUOMENŲ TEISINĖ APSAUGA	11
<i>Dėl žurnalisto vardo ir pavardės nurodymo, skelbiant sprendimą dėl padaryto etikos pažeidimo .....</i>	<i>12</i>
27. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS	12
<i>Dėl Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio 9 dalies 5 punkte vartojamos sąvokos „baudžiamosios bylos išskėlimas“.....</i>	<i>13</i>
<i>Dėl ikiteisminio tyrimo ir Žurnalistų etikos inspektoriumi paduoto skundo dalyko tapatumo vertinimo .....</i>	<i>13</i>
29. NACIONALINIŲ, EUROPOS SĄJUNGOS IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ FINANSINĖ PARAMA	14
<i>Dėl reikalavimo ataskaitiniu laikotarpiu vykdyti pagrindinę ekonominę veiklą ir dėl to būti įgijus prievolę mokėti gyventojų pajamų mokestį, kaip būtinosios sąlygos subsidijai gauti .....</i>	<i>14</i>
35. LOŠIMŲ IR LOTERIJŲ PRIEŽIŪRA BEI KONTROLĖ	14
<i>Dėl pakankamų įrodymų, lošimų veiklą pripažįstant nelegalia .....</i>	<i>14</i>
<i>Dėl pranešimo apie loterijų pabaigą .....</i>	<i>15</i>
<i>Dėl laimėjimo pervedimo į lošėjo nurodytą lošimų sąskaitą.....</i>	<i>16</i>

II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	17
49. REIKALAVIMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ TAIKYMAS	17
<i>Dėl ekonominių bei šeimyninių ryšių įvertinimo, sprendžiant dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės – sustabdyti sprendimą išsiųsti asmenį iš Lietuvos Respublikos – taikymo .....</i>	<i>17</i>
59. APELIACINIS PROCESAS	18
<i>Dėl teisės atskiruoju skundu skųsti pirmosios instancijos teismo nutarties dalį, kuria išspręstas klausimas dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą.....</i>	<i>18</i>
60. PROCESO ATNAUJINIMAS	19
<i>Dėl kliūčių pareiškėjui trečiosios šalies piliečiui domėtis teismų praktika ir bendrauti su Lietuvoje esančiais atstovais.....</i>	<i>19</i>

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

ABTJ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
BDAR	2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)
BK	Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas
BPK	Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas
DK	Lietuvos Respublikos darbo kodeksas
EŽTT	Europos Žmogaus Teisių Teismas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MB	mažoji bendrija
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
UTPJ	Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“
VAJ	Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas
VSD	Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

4. Norminių administracinių aktų teisėtumo patikra

4.2. Teritorinių ar savivaldybių administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl rinkliavos dydžio perskaičiavimo rinkliavos mokėtojams, prie kuriems priskirtų komunalinių atliekų surinkimo konteinerių buvo rastos ir sutvarkytos neleistinai paliktos atliekos

Byloje pagal Vyriausybės atstovo pareiškimą vertintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) 2017 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. 1-818 patvirtintų Vilniaus miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų (toliau – Nuostatai) (2021 m. gruodžio 15 d. sprendimo Nr. 1-1268 redakcija) 52.6 papunkčio teisėtumas.

Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad Nuostatų 52.6 papunktis ta apimtimi, kiek jame nustatyta, jog rinkliavos dydis kito mokestinio laikotarpio mokėjimo pranešime perskaičiuojamas tiems rinkliavos mokėtojams, prie kuriems priskirtų komunalinių atliekų surinkimo konteinerių buvo rastos ir sutvarkytos tokios atliekos, kurias privaloma šalinti konteineriuose, taip pat statybos ir griovimo, didelių gabaritų, tekstilės, pavojingos atliekos, padangos, automobilių ardymo atliekos, kitos neleistinai paliktos atliekos, prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, apimančiam teisinio aiškumo imperatyvą (Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą aiškumo principą).

LVAT pažymėjo, jog iš Nuostatų 52.6 papunkčio bei kito Nuostatuose įtvirtinto teisinio reguliavimo nėra aišku kaip, atsižvelgiant į Nuostatų 52.6 papunktyje nurodytas aplinkybes, yra perskaičiuojamas rinkliavos dydis, kokia apimtimi ir kas bus vertinama koreguojant rinkliavos dydį. Nuostatų 52.6 papunktyje nustatytas rinkliavos dydžio perskaičiavimas kito mokestinio laikotarpio mokėjimo pranešime siejamas tik su atliekų buvimo vieta – rinkliavos dydis perskaičiuojamas tiems rinkliavos mokėtojams, prie kuriems priskirtų komunalinių atliekų surinkimo konteinerių buvo rastos ir sutvarkytos tokios atliekos, kurias privaloma šalinti konteineriuose, taip pat statybos ir griovimo, didelių gabaritų, tekstilės, pavojingos atliekos, padangos, automobilių ardymo atliekos, kitos neleistinai paliktos atliekos. Byloje nepateikta jokių faktinių duomenų apie tai, kaip priskiriami atliekų surinkimo konteineriai konkrečioms rinkliavos mokėtojams. Nėra jokių duomenų apie tai, kaip būtų sprendžiami klausimai, kai rinkliavų mokėtojai pagrindžia, jog prie jiems priskirtų surinkimo konteinerių rastos ir sutvarkytos tokios atliekos, kurias privaloma šalinti konteineriuose, taip pat statybos ir griovimo, didelių gabaritų, tekstilės, pavojingos atliekos, padangos, automobilių ardymo atliekos, kitos neleistinai paliktos atliekos buvo paliktos netų rinkliavos mokėtojų, kuriems buvo priskirti surinkimo konteineriai, o trečiųjų asmenų. Vien šių aspektų pakanka tvirtinti, kad Nuostatų 52.6 papunktis neatitinka teisinio aiškumo imperatyvo.

LVAT taip pat priminė, jog tikrinant teisinį reguliavimą, kuriuo siekta rinkliavų mokėtojus apmokestinti ne tik už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą / išvežimą, bet ir kitas atliekas, apmokestinimą nukreipiant iš esmės į tą patį subjektų ratą, norminėje administracinėje byloje Nr. eA-1705-492/2021 išplėstinės teisėjų kolegijos jau buvo išaiškinta, kad apmokėjimas, už atitinkamoje konteinerių aikštelėje ar šalia jos (iki 5 m atstumu) neleistinai paliktų didžiųjų gabaritų, statybos ir griovimo, tekstilės, pavojingų ar kitokių atliekų surinkimą ir išvežimą patirtas sąnaudas paskirstant tik (išimtinai) tai konkrečiai konteinerių aikštelei priskirto nekilnojamojo turto objektų savininkams (įgaliotiems asmenims), nesant pagrindo jį laikyti rinkliava, kuria būtų siekiama finansuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, pagal savo esmę laikytinas apmokėjimu (atlyginimu) už faktiškai suteiktas viešąsias komunalinių atliekų tvarkymo (surinkimo ir išvežimo) paslaugas, kurių gavėjais laikomi būtent atitinkamai konteinerių aikštelei priskirto nekilnojamojo turto objektų savininkai (įgalioti asmenys). Teisinis reguliavimas, pagal kurį konteinerių aikštelei priskirto nekilnojamojo turto objektų savininkai ar įgalioti asmenys apmoka už šių atliekų surinkimą ir išvežimą, prieštarauja Atliekų tvarkymo įstatymo 32 straipsnyje įtvirtintam principui „teršėjas moka“.

LVAT atmetė Tarybos apeliacinį skundą ir nustatė, kad Nuostatų 52.6 papunktis visa apimtimi netaikomas nuo jo priėmimo dienos.

2024 m. vasario 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-97-556/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00637-2022-5

[Prieiga internete](#)

5. Rinkimai, referendumai ir politinių partijų veikla

5.2. Prezidento rinkimai

Dėl asmens neregistravimo kandidatu, kai nuo jo pašalinimo iš pareigų apkaltos proceso tvarka nepraėjo 10 metų

Pareiškėjas kreipėsi į LVAT su skundu, kuriuo prašė panaikinti Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimą, kuriuo buvo atsisakyta jį registruoti savarankišku politinės kampanijos dalyviu.

Byloje nustatyta, kad Seimas, vadovaudamasis Konstitucijos 74 straipsnio pirmąja dalimi, Seimo statuto 242 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir atsižvelgdamas į tai, kad Konstitucinis Teismas 2023 m. gruodžio 5 d. išvadoje Nr. KT100-I1/2023 konstitucinės justicijos byloje Nr. 14/2023 pripažino, jog pareiškėjo (Seimo nario) veiksmai – sąmoningas balsavimas už kitą Seimo narį – prieštaravo Konstitucijai bei šiuo veiksmu pareiškėjas (Seimo narys) šiurkščiai pažeidė Konstituciją ir sulaužė priesaiką, 2023 m. gruodžio 18 d. nutarimu panaikino pareiškėjo Seimo nario mandatą. Šiomis aplinkybėmis, vadovaudamasis Rinkimų kodekso 11 straipsnio 3 dalimi, pagal kurią asmuo, apkaltos proceso tvarka pašalintas iš pareigų arba netekęs Seimo nario mandato, gali būti renkamas Respublikos Prezidentu, kai nuo Seimo sprendimo, kuriuo jis buvo pašalintas iš užimamų pareigų ar buvo panaikintas jo Seimo nario mandatą, yra praėję ne mažiau kaip 10 metų, LVAT konstatavo, kad VRK pagrįstai neregistravo pareiškėjo Respublikos Prezidento rinkimų savarankiškos politinės kampanijos dalyviu.

LVAT atmetė pareiškėjo skundą.

2024 m. vasario 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. R-7-442/2024

Teisminio proceso Nr. 3-66-3-00009-2024-5

[Prieiga internete](#)

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.3. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė apsigyventi Lietuvoje

8.3.1. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė laikinai gyventi Lietuvoje

Dėl poreikio teisės aktuose įtvirtinti vertinimo kriterijus, kuriais vadovaujantis gali būti nustatoma, ar užsieniečio, turinčio leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, gyvenimas Lietuvoje kelia grėsmę valstybės saugumui

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas, atsakovas) sprendimo, kuriuo panaikintas leidimas pareiškėjai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, bei sprendimo, kuriuo pareiškėjai uždrausta atvykti į Lietuvos Respubliką nuo 2023 m. spalio 25 d. iki 2028 m. spalio 24 d., teisėtumo ir pagrįstumo. Priimant sprendimus, buvo vadovautasi VSD išvada, jog pareiškėja, dirbdama Baltarusijos Respublikos muitinėje, privalėjo būti lojali Baltarusijos Respublikai ir palaikyti Baltarusijos valdžią bei jos vykdomą agresyvią užsienio politiką, kuri kelia grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui. Pareiškėjos teigimu, į tarnybą muitinėje 2014 m. ji pateko todėl, kad privalėjo dvejus metus dirbti muitinės sistemoje pagal paskyrimą, baigusi Baltarusijos valstybinį transporto universitetą.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą atmetė. Buvo pažymėta, kad valstybės saugumas yra esminę reikšmę turinti vertybė, svarbi visuomenei. Apžvelgęs LVAT ir EŽTT praktiką, teismas akcentavo, kad grėsmės valstybės saugumui pagrindas neturi būti nuodugnai ir neginčytinai įrodomas, patvirtinant atliktus veiksmus surinktais ir teisme ištirtais įrodymais. Šiuo atveju pakanka patikrinti, ar buvo pagrindas daryti išvadą, kad pareiškėjo buvimas Lietuvoje galėjo kelti grėsmę.

Pareiškėja apeliaciniame skunde nurodė, kad teisiniame reguliavime turėtų būti detalios apibrėžtos (įtvirtintos), be kita ko, pats valstybės (nacionalinis) saugumas, taip pat vertinimo kriterijai, kuriais vadovaujantis gali būti nustatoma, ar užsieniečio, turinčio leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, gyvenimas Lietuvoje kelia grėsmę valstybės saugumui. LVAT nurodė, kad visapusiškai apibūdinti nacionalinio saugumo sąvoką yra neįmanoma, kad ji gali būti labai plati, paliekant plačią vertinimo laisvę atitinkamoms institucijoms apibrėžti, kas yra reikalinga šiam saugumui, be to, lygiai taip pat grėsmės nacionaliniam saugumui gali būti skirtingos pagal savo pobūdį, netikėtos arba sunkiai iš anksto apibrėžiamos. Atsižvelgdamas į tai, LVAT sprendė, kad nėra jokio teisinio pagrindo teiginiams, kad toks teisinis reguliavimas apskritai turi būti bendro pobūdžio (angl. *general character*), t. y. nustatytas norminiuose teisės aktuose (įstatymuose ar poįstatyminiuose teisės aktuose). Nacionalinis saugumas ir grėsmės pirmiausia yra fakto klausimai, kurie yra kintantys ir sunkiai apibrėžiami.

Dėl pareiškėjos argumentų, susijusių su Direktyvos 2011/98/ES nuostatomis, LVAT nurodė, kad šios direktyvos tikslai, jog vertinimo kriterijai, kuriais vadovaujantis gali būti nustatoma, ar užsieniečio, turinčio

leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, gyvenimas Lietuvoje kelia grėsmę valstybės saugumui, būtų nustatyti nacionalinėje teisėje, išlaikant vertinimo objektyvumą ir teisėtumą, bus pasiekti, jeigu viešojo administravimo institucijos individualiuose (angl. *individual character*) administraciniuose teisės aktuose išsamiai įvertins grėsmes valstybės saugumui bei nurodys argumentus, kodėl nesuteikiamas / panaikinamas leidimas gyventi Lietuvoje, o šių aktų teisėtumą ir pagrįstumą patikrins nepriklausomi ir nešališki teismai, vadovaudamiesi, be kita ko, ir Europos Sąjungos bendraisiais principais, taip pat nacionaliniu konstituciniu teisinės valstybės principu.

Apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2024 m. vasario 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1210-815/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-09145-2023-9

[Prieiga internete](#)

Dėl kompetentingai institucijai tenkančios pareigos informuoti leidimus gyventi Lietuvos Respublikoje siekiančius gauti užsieniečius apie kilusias abejones dėl darbdavio, ketinančio tuos užsieniečius įdarbinti, darbo veiklos realumo

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas, atsakovas) sprendimų, kuriais pareiškėjams atsisakyta išduoti leidimus laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, teisėtumo bei pagrįstumo. Pasak atsakovo, pareiškėjus norėjusi įdarbinti bendrovė (toliau – Bendrovė), siekdama juos įdarbinti plataus profilio statybininkais ar betonuotojais, turėjo vykdyti ekonominę veiklą statybos sektoriuje. Atsakovo nuomone, Bendrovės pateikti dokumentai nepagrindė jos vykdomos veiklos statybų srityje, Bendrovė nepateikė visų Migracijos departamento prašomų dokumentų; atsakovo nustatytos aplinkybės, jo nuomone, sudarė prielaidas vertinti, jog Bendrovė teikė tikrovės neatitinkančius dokumentus ir duomenis.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjų skundą, sutikdamas su ginčijamuose atsakovo sprendimuose padaryta išvada, kad Bendrovė neįrodė, jog siekdama įdarbinti pareiškėjus darbams statybos srityje, ji pati vykdė veiklą statybos sektoriuje.

Pirmiausia, LVAT priminė, kad pagal suformuotą teismų praktiką esminis reikalavimas, sprendžiant dėl ketinantiems dirbti užsieniečiams išduodamų leidimų laikinai gyventi – darbo santykių darbo sutarties pagrindu realumas, o darbdavio vykdomos veiklos srities sąsajos su darbuotojo profesija nereikalaujama. Taigi, aplinkybė dėl tokios sąsajos nebuvimo *ipso facto* (savaime) neturėtų nulemti sprendimo ketinančiam dirbti užsieniečiui atsisakyti išduoti leidimą laikinai gyventi.

Tuomet LVAT pastebėjo, kad byloje nėra duomenų, jog atsakovas būtų teikęs užklausas Bendrovei būtent dėl darbo santykių su pareiškėjais. Taip pat byloje nėra jokių duomenų, kad atsakovas dėl kilusių abejonių, susijusių su Bendrovės vykdoma statybų veikla ir pareiškėjų darbo pobūdžio, būtų kreipęsis į pačius pareiškėjus. Nors atsakovas atsiliepime į pareiškėjų apeliacinį skundą tvirtino, kad būtent pareiškėjai turi pareigą pateikti aktuales duomenis apie Bendrovės ekonominės veiklos vykdymą statybos sektoriuje, tačiau, kaip nustatyta pagal byloje pateiktus duomenis, pareiškėjai nebuvo informuoti apie atsakovui kilusias abejones ar pateiktų duomenų trūkumą. Pareiškėjai apie jų atžvilgiu priimtus neigiamus sprendimus sužinojo tik gavę ginčijamus sprendimus. Tuo tarpu pagal nagrinėjamo klausimo aktualų reglamentavimą, Departamentas, siekdamas nustatyti, ar užsieniečiai atitinka vieną iš UTPĮ 40 straipsnio 1 dalyje nurodytų leidimo laikinai gyventi išdavimo ar keitimo pagrindų ir ar nėra UTPĮ 35 straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų, dėl kurių gali būti atsisakyta išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi, prirėkus organizuoja užsieniečio apklausą ir pareikalauja pateikti papildomus dokumentus. LVAT vertinimu, nagrinėjant pareiškėjų prašymus išduoti leidimus laikinai gyventi Lietuvoje buvo pažeistos procedūros, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir ginčijamų sprendimų pagrįstumą.

Be to, LVAT nuomone, tyrimą dėl pareiškėjų ketinusių įdarbinti Bendrovės vykdomos veiklos realumo Departamentas atliko paviršutiniškai, išvadas grindė neobjektyviais duomenimis.

Apeliacinis skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas. Departamento sprendimai panaikinti ir Departamentas įpareigotas iš naujo išnagrinėti pareiškėjų prašymus išduoti leidimus laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje.

2024 m. vasario 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1166-822/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-07908-2023-4

[Prieiga internete](#)

Dėl aplinkybių, susijusių su darbo pobūdžiu, reikšmės, kai vertinami užsieniečio ketinimai prašymo dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje nagrinėjimo kontekste

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas, atsakovas) sprendimo, kuriuo atsisakyta išduoti pareiškėjai leidimą laikinai gyventi ir sprendimo atsisakyti išduoti nacionalinę vizą pagrįstumo ir teisėtumo.

Nagrinėjant pareiškėjos prašymą dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo nustatyta, kad pareiškėja, kreipdamasi dėl Šengeno vizos išdavimo, nurodė, kad ketina atvykti į Lietuvą švęsti Naujųjų Metų laikotarpiu nuo 2022 m. gruodžio 21 d. iki 2023 m. sausio 2 d. Jai buvo išduota visa dešimčiai dienų (iki 2023 m. sausio 5 d.); vizos galiojimo metu pareiškėja pateikė du prašymus: išduoti leidimą gyventi ir išduoti nacionalinę vizą. Pareiškėja prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi pateikė tuo pagrindu, kad UAB „VK Constructus“ (toliau – Bendrovė) ketina dirbti pagal profesiją, kuri yra įtraukta į Trūkstančių profesijų sąrašą pagal ekonominės veiklos rūšis (t. y. tinkuotoja-apsidailininke), o Bendrovės viešai deklaruojama veiklos rūšis – gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų statyba. Atsakovas akcentavo, kad pareiškėja į Lietuvą atvyko nėsčia ir Lietuvoje pagimdė dukrą, o Bendrovė teikė tikrovės neatitinkančius dokumentus ir duomenis apie vykdomus statybos darbus Vilniuje. Šių duomenų pagrindu atsakovas padarė išvadą, kad kilo pagrįstų abejonių dėl pareiškėjos atvykimo į Lietuvą tikslo ir sąlygų, jos siekio dirbti Bendrovėje. Atitinkamai, Sprendimas dėl leidimo gyventi grįstas UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 2 ir 12 punktais. Nustatytos aplinkybės, atsakovo nuomone, buvo svarbios ir priimančios sprendimą dėl nacionalinės vizos išdavimo.

Pirmosios instancijos teismas sutiko su Departamento išvada, jog pareiškėja įtikinamai nepagrindė tikrojo savo atvykimo į Lietuvą tikslo – darbo Bendrovėje, todėl Departamentas turėjo teisinį pagrindą suabejoti pareiškėjos galimybėmis dirbti Bendrovėje ir tuo pagrindu atsisakyti išduoti pareiškėjai leidimą laikinai gyventi UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu (kai pateikiami tikrovės neatitinkantys duomenys). Taip pat teismas vertino, kad pareiškėjos atveju buvo pagrįstai nustatyti kriterijai, sudarantys rimtą pagrindą manyti, kad gali kilti jos nelegalios migracijos grėsmė (UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 12 punktas), be to, Departamentas, anot teismo, turėjo teisinį pagrindą priimti ir sprendimą, kuriuo atsisakė pareiškėjai išduoti nacionalinę vizą.

Dėl UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 12 punkto (kai kyla nelegalios migracijos grėsmė) LVAT atkreipė dėmesį, jog pagal atsakovą pagrindą pripažinti, kad kyla pagrįstų abejonių dėl tikrojo pareiškėjos atvykimo į Lietuvą tikslo ir sąlygų, jos siekio dirbti Bendrovėje, suponavo tokios faktinės aplinkybės: kreipdamasi dėl Šengeno vizos išdavimo, pareiškėja nurodė, jog ketina atvykti į Lietuvą švęsti Naujųjų Metų, atvyko į Lietuvos Respubliką būdama nėsčia ir pagimdė dukrą, o Bendrovė, kuri ketino įdarbinti pareiškėją, teikė tikrovės neatitinkančius dokumentus ir duomenis apie vykdomus statybos darbus Vilniuje. Atsakovo vertinimu, pareiškėjos tikslas buvo tik įteisinti savo buvimą Šengeno erdvėje, taigi buvo rimtas pagrindas manyti, kad gali kilti pareiškėjos nelegalios migracijos grėsmė. LVAT sprendė, kad toks atsakovo surinktų įrodymų teisinis vertinimas šios bylos kontekste neturėjo jokių objektyvumo požymių ir buvo pagrįstas vien tikėtinos galimybės, kaip subjektyvumo išraiškos, dominavimu. LVAT vertinimu, byloje neįrodyta, jog pareiškėja, kreipdamasi dėl Šengeno vizos išdavimo, nurodė ne tikruosius atvykimo į Lietuvos Respubliką tikslus – ketinimą Lietuvoje švęsti Naujuosius Metus. Tai, kad pareiškėja į Lietuvos Respubliką atvyko būdama nėsčia ir pagimdė dukrą, nepaneigė jos ketinimo pas trečiąjį suinteresuotą asmenį dirbti tinkuotoja-apsidailininke. Besilaukiančios motinos darbo teisių ypatumai apibrėžiami Lietuvos Respublikos darbo kodekse, specialios sąlygos gali būti nustatomos darbo sutartyje šalių susitarimu. Todėl darbo pobūdis pats savaime teisiniu požiūriu negali būti interpretuojamas kaip objektyvus indikatorius į užsienietės – besilaukiančios motinos – kitokius nei darbas tikruosius ketinimus, teikiant prašymą dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje.

Dėl UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 2 punkto (kai pateikiami tikrovės neatitinkantys duomenys) LVAT nurodė, kad atsakovas pagrįstai Bendrovės teiktus duomenis apie vykdomus statybos darbus šiais jo nurodomais adresais Vilniuje vertino kaip neatitinkančius tikrovės. Nustatyta aplinkybė, kad Bendrovė, kuri ketino įdarbinti pareiškėją, teikė tikrovės neatitinkančius dokumentus ir duomenis apie vykdomus statybos darbus Vilniuje, anot LVAT, kvalifikuotina kaip pagrindas atsisakyti išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje vadovaujantis UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 2 punktu (kai pateikiami tikrovės neatitinkantys duomenys).

Dėl nurodytų argumentų atsakovo sprendimo dėl atsisakymo pareiškėjai išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje dalį, kuria atsisakyta leidimą išduoti UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 12 punkto pagrindu, LVAT

panaikino, o sprendimo dėl leidimo dalį, kuria pareiškėjai atsisakyta išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu, paliko nepakeistą.

LVAT sutiko su pirmosios instancijos teismo sprendimo argumentais, kuriais pripažinta, kad atsakovo sprendimas atsisakyti išduoti nacionalinę vizą yra pagrįstas bei teisėtas. Priėmus sprendimą dėl atsisakymo išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, Departamentas turėjo teisinį pagrindą priimti ir sprendimą atsisakyti pareiškėjai išduoti nacionalinę vizą. UTPJ nenumato reikalavimo sprendimą dėl vizos neišdavimo priimti tik įsiteisėjus sprendimui, kuriuo atsisakyta išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje vadovaujantis UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 2 punktu. Termino sprendimui dėl vizos priimti pažeidimas nėra pagrindas ginčijamą sprendimą panaikinti.

2024 m. vasario 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1118-415/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-08243-2023-7

[Prieiga internete](#)

8.4. Užsieniečių darbas Lietuvos Respublikoje

Dėl Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ numatytos išlygos Ukrainos piliečiams, pasitraukusiems iš Ukrainos į Lietuvos Respubliką dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, netaikymo anksčiau į Lietuvos Respubliką atvykusiems Ukrainos piliečiams

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas, atsakovas) sprendimo (toliau – Sprendimas), kuriuo pareiškėjui atsisakyta pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje dėl to, kad duomenys, kuriuos pateikė pareiškėjas, norėdamas gauti leidimą laikinai gyventi, neatitiko tikrovės, teisėtumo ir pagrįstumo. Atsakovo teigimu, pareiškėjas nedirbo UAB „Pasaulio gidas“ (toliau – Bendrovė) visą darbo laiką kaip nustatyta darbo sutartyje ir negavo atitinkamo dydžio mėnesinio darbo užmokesčio, kurį Bendrovė įsipareigojo mokėti, taip pat pareiškėjas nemažai laiko buvo neapmokamose atostogose, tuo pačiu metu užsiimdamas individualia veikla. Nors pareiškėjas, anot atsakovo, formaliai atitiko UTPJ 44 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytas leidimo laikinai gyventi išdavimo sąlygas, tačiau surinktų įrodymų visuma suponavo pagrįstas abejones dėl pareiškėjo atvykimo į Lietuvą tikslo ir sąlygų, jo siekio toliau dirbti Bendrovėje, taigi pareiškėjas, siekdamas gauti leidimą laikinai gyventi, pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis.

Pareiškėjas teigė, kad 2022 m. birželio 30 d. UTPJ pakeitimo įstatymu Nr. XIV-1277 nustatyta, jog Ukrainos piliečiams, jų šeimos nariams ir asmenims be pilietybės, gyvenusiems Ukrainoje, pasitraukusiems iš Ukrainos į Lietuvos Respubliką dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje ir pasinaudojusiems galimybe pradėti dirbti be leidimo dirbti arba be Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos priimamo sprendimo dėl užsieniečio darbo atitikties Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikiams, leidimas laikinai gyventi UTPJ 44 straipsnio pagrindu išduodamas ir keičiamas netaikant 44 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktyje nustatytos sąlygos, jeigu darbo santykiai tęsiasi su tuo pačiu darbdaviu. Nors pareiškėjas į Lietuvos Respubliką atvyko iki 2022 m. vasario 24 d. (Rusijos karo Ukrainoje pradžios), bet jam, kaip Ukrainos piliečiui, kuris šiuo metu yra Lietuvos Respublikoje, jo nuomone, pagal analogiją turi būti taikomas toks specialus reguliavimas.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė, nurodydamas, kad nėra pagrindo naikinti ginčytą Sprendimą, remiantis pareiškėjo nurodytais argumentais.

LVAT pritarė pirmosios instancijos teismo vertinimui. Atsižvelgdamas į tai, kad pareiškėjas į Lietuvos Respubliką atvyko dar iki Rusijos Federacijos karinių veiksmų prieš Ukrainą, jis nėra pasitraukęs iš Ukrainos dėl karinių veiksmų, LVAT sprendė, kad minėta UTPJ nuostata pareiškėjui negali būti taikoma. Papildomai pastebėta, kad minėta UTPJ nuostata pagal joje esančią išlygą – jeigu darbo santykiai tęsiasi su tuo pačiu darbdaviu – pareiškėjo atžvilgiu negalėjo būti taikoma ir dėl to, jog pareiškėjas nuo 2023 m. rugsėjo 12 d. Bendrovėje nedirbo.

Apeliacinis skundas atmetas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2024 m. vasario 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1016-1188/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-08308-2023-9

[Prieiga internete](#)

Dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo, kai užsienietis nutraukė darbo sutartį su bendrove, o vėliau persigalvojęs grįžo į ją dirbti

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas, atsakovas) sprendimo (toliau – Sprendimas), kuriuo pareiškėjui panaikintas leidimas laikinai gyventi, teisėtumo ir pagrįstumo. Sprendimas priimtas atsižvelgus į tai, kad patikrinimo metu nustatyta, jog pareiškėjas nutraukė darbo sutartį su darbdaviu – MB „Elemeda“. Pareiškėjo teigimu, 2023 m. vasario 3 d. jis pradėjo dirbti MB „Elemeda“, tačiau dėl asmeninių aplinkybių pasiprašė atleidžiamas iš darbo nuo 2023 m. rugsėjo 22 d. Persigalvojęs, 2023 m. spalio 3 d. jis vėl sudarė darbo sutartį su ta pačia bendrove. Taigi, Departamento Sprendimo priėmimo metu (2023 m. spalio 16 d.) pareiškėjas dirbo tą darbą, dėl kurio jam išduotas leidimas laikinai gyventi, toje įmonėje, kurią buvo nurodęs prašyme išduoti leidimą laikinai gyventi.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė, konstatavęs, kad Sprendimas yra pagrįstas ir teisėtas, priimtas atsižvelgiant į atsakovo kompetenciją, tinkamai įvertinus faktines aplinkybes ir pritaikius teisės aktų nuostatas, Sprendime nurodyti aiškūs ir suprantami motyvai.

LVAT nurodė savo praktiką, pagal kurią darbo sutarties nutraukimas vertinamas kaip imperatyvus pobūdžio pagrindas panaikinti pareiškėjui išduotą leidimą laikinai gyventi. LVAT vertinimu, pareiškėjas įrodė, kad Sprendimo priėmimo metu jis dirbo minėtam darbdaviui. Tačiau šis faktas nepaneigia darbo sutarties nutraukimo fakto, kuris taip pat nustatytas nagrinėtoje byloje. Pareiškėjas nenurodė teismui ir teismas nenustatė jokių išimtinių aplinkybių, kurios individualioje pareiškėjo situacijoje lemtų Sprendimo neatitikimą proporcingumo principui.

Apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2024 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1172-1047/2024

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-09213-2023-5

[Prieiga internete](#)

12. Mokesčiai, įmokos ir kiti privalomieji mokėjimai

12.10. Mokestinių ginčų nagrinėjimas

12.10.4. Mokestinių ginčų nagrinėjimas teismuose

Dėl vietos mokesčių administratoriaus įtraukimo trečiuoju suinteresuotu asmeniu byloje, kurioje nagrinėjamas mokestinis ginčas dėl jo priimto sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas mokestinis ginčas kilo dėl Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo, kuriuo pareiškėjui papildomai apskaičiuoti ir nurodyti sumokėti mokesčiai ir su jais susijusios sumos. Valstybinė mokesčių inspekcija, išnagrinėjusi pareiškėjo skundą, patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimą. Mokestinių ginčų komisija, išnagrinėjusi pareiškėjo skundą, patvirtino Valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimą.

Iš pareiškėjo skunde nurodytų argumentų buvo matyti, jog jis nesutiko būtent su mokestinio patikrinimo, kurį atliko vietos mokesčių administratorius, metu nustatytomis aplinkybėmis ir padarytomis išvadomis, t. y. mokestinio patikrinimo rezultatais, kurie buvo įforminti Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos surašytu patikrinimo aktu ir patvirtinti byloje ginčytu šios inspekcijos sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo.

Kaip pažymėjo LVAT teisėjų kolegija, nors pareiškėjo skunde, kurį pirmosios instancijos teismas priėmė nagrinėti, vietos mokesčių administratorius nebuvo nurodytas trečiuoju suinteresuotu asmeniu, tačiau, atsižvelgiant į skundo dalyką bei faktines bylos aplinkybes, pirmosios instancijos teismas privalėjo Klaipėdos apskrities valstybinę mokesčių inspekciją įtraukti į administracinės bylos procesą trečiuoju suinteresuotu asmeniu (ABTĮ 46 str. 2 d.). Kadangi tai nebuvo padaryta, pirmosios instancijos teismo sprendimas buvo panaikintas ir byla grąžinta šiam teismui nagrinėti iš naujo.

2024 m. vasario 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-166-556/2024

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01340-2022-7

[Prieiga internete](#)

21. Valstybės tarnautojo statuso įgijimas, pasikeitimas, praradimas ir atsakomybė

21.2. Tarnybinės nuobaudos

Dėl termino pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą praleidimo pasekmių

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) direktoriaus įsakymo, kuriuo pareiškėjai skirta tarnybinė nuobauda – pastaba, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjos skundą, konstatavęs, kad Administracija iš esmės laikėsi nustatytos tarnybinio patikrinimo tvarkos ir terminų, ginčo įsakymą priėmė nepraleidusi tarnybinės nuobaudos skyrimo termino, tarnybinio patikrinimo išvadoje pateikė pagrįstą pareiškėjos veiksmų vertinimą ir pareiškėjai skyrė padarytam tarnybiniam nusižengimui proporcingą tarnybinę nuobaudą.

Byloje nustatyta, kad ginčo tarnybinė nuobauda pareiškėjai skirta po to, kai Administracijoje buvo gauta Seimo kontrolieriaus 2022 m. vasario 24 d. pažyma dėl Administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), netinkamai vykdant UAB „Mano Būstas Vilnius“ veiklos priežiūrą ir kontrolę, nagrinėjant asmenų prašymus bei teikiant informaciją Seimo kontrolieriui. Pareiškėja apeliaciniame skunde, be kita ko, teigė, kad tarnybinis patikrinimas dėl minėtoje Seimo kontrolieriaus pažymoje nurodytų aplinkybių buvo pradėtas tik 2022 m. kovo 31 d., t. y. pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 patvirtinto Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 3 punkte įtvirtintą 5 darbo dienų terminą.

LVAT akcentavo, jog pagal Valstybės tarnybos įstatymo 34 straipsnio 1 dalį Seimo kontrolieriui, atlikus tyrimą, tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo Seimo kontrolieriaus pažymos surašymo dienos. Aptariamoms bylos atveju Seimo kontrolieriaus pažyma buvo surašyta 2022 m. vasario 24 d., o skundžiamas Administracijos direktoriaus įsakymas priimtas 2022 m. balandžio 25 d., t. y. nepraleidus tarnybinės nuobaudos skyrimo termino. Aprašo 3 punkte nustatytas procedūrinis terminas gavus oficialią informaciją apie galimą valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą, tarnybinio nusižengimo tyrimą pradėti per 5 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo. LVAT vertinimu, byloje nebuvo pateikta argumentų ir įrodymų, kad dėl to, jog Seimo kontrolieriaus išvada parengta 2022 m. vasario 24 d., o tarnybinio nusižengimo tyrimas pradėtas tik 2022 m. kovo 31 d., buvo neužtikrintas objektyvus visų aplinkybių įvertinimas ir ginčijamo įsakymo pagrįstumas, t. y. kad esama terminų pažeidimų, dėl kurių būtų pagrindas panaikinti ginčo įsakymą (ABTĮ 91 str. 1 d. 3 p.).

Įvertinęs byloje nustatytas aplinkybes, nustatęs, kad pareiškėja padarė jai inkriminuotus pažeidimus ir kad tarnybinė nuobauda ginčo įsakymu jai skirta pagrįstai, LVAT atmetė pareiškėjos apeliacinį skundą.

2024 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1223-575/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02223-2022-8

[Prieiga internete](#)

Dėl Darbo kodekso nuostatų, įtvirtinančių įspėjimą dėl atleidimo iš pareigų, taikymo valstybės tarnautojui

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ministerija) įsakymo, kuriuo pareiškėjas – Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Komisija) pirmininkas – įspėtas, jog vadovaujantis DK 58 straipsnio 2 dalies 2 punktu, jis gali būti atleistas iš pareigų, jeigu per ateinančius dvylika mėnesių padarytų antrą tokį patį darbo pareigų pažeidimą, ir jam pavesta imtis aktyvių veiksmų, kad nustatyti pažeidimai būtų pašalinti, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas tenkino pareiškėjo skundą – panaikino skundžiamą įsakymą, konstatavęs, kad įspėjimas pagal DK nuostatas pareiškėjui negalėjo būti taikomas, nes pareiškėjo veiklą reglamentuoja Valstybės tarnybos įstatymas (toliau – ir VTĮ), kuriame įspėjimas nėra numatytas.

LVAT pažymėjo, jog Komisijos pirmininkas į pareigas priimamas ne pasirašant darbo sutartį, o socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu. Pareiškėjas, kaip Komisijos pirmininkas, yra institucijos vadovas, t. y. valstybės tarnautojas, kuriam taikomos Valstybės tarnybos įstatymo nuostatos (VTĮ 2 straipsnio 1 dalis (2018 m. birželio 29 d. redakcija)). Jokiame specialiaame Lietuvos Respublikos įstatyme nebuvo nustatyta, kad Komisijos pirmininkui, kaip valstybės tarnautojui, galėjo būti taikoma procedūra pagal DK 58 straipsnio 2 dalies 2 punktą. Vadinasi, ginčo įsakymu Komisijos pirmininkui, ėjusiam pareigas ne pagal darbo sutartį, DK 58 straipsnio 2 dalies 2 punktas buvo pritaikytas nepagrįstai, veikiant *ultra vires* (viršijant įgaliojimus).

LVAT atmetė atsakovo apeliacinį skundą.

2024 m. vasario 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-186-815/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02710-2022-9

[Prieiga internete](#)

24. Vietos savivalda

24.4. Administracinių paslaugų teikimas

Dėl leidimo išorinei reklamai įrengti laikymo išduotu, viešojo administravimo institucijai nustatytu terminu dėl to nepriėmus sprendimo

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) sprendimų, kuriais pareiškėjams atsisakyta išduoti leidimus išorinei reklamai įrengti, pagrįstumo ir teisėtumo. Pareiškėjai taip pat prašė pripažinti, kad, Reklamos įstatyme nustatytu terminu atsakovui nepateikus motyvuoto rašytinio atsisakymo išduoti leidimą pagal pareiškėjų paraiškas, laikytina, kad leidimai pagal paraiškas išduoti.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjų skundą tenkino iš dalies – panaikino skundžiamus sprendimus, konstatavęs, kad jie grindžiami teisės aktais, nereglamentuojančiais leidimo neišdavimo pagrindo, tačiau atmetė pareiškėjų reikalavimus pripažinti, kad leidimai yra išduoti pagal Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalį.

LVAT pažymėjo, jog atsisakymas išduoti leidimą išorinei reklamai įrengti turi būti grindžiamas tik vienu iš trijų Reklamos įstatymo 12 straipsnio 12 dalyje nurodytų pagrindų. Kadangi skundžiamuose sprendimuose nebuvo remiamasi nei Reklamos įstatymu, nei Taisyklėmis¹, nei Aprašu², LVAT darė išvadą, kad sprendimai savo turiniu prieštaravo nurodytiems aukštesnės galios teisės aktams, todėl negalėjo būti pripažinti teisėtais ir pagrįstais.

Vertindamas pareiškėjų argumentus dėl Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalies³ taikymo, LVAT pabrėžė, jog pagal šioje normoje įtvirtintą reglamentavimą tam, jog galima būtų pripažinti leidimą išduotu paminėtu pagrindu, turi būti nustatyta, kad per Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje nurodytus terminus leidimą išduodanti institucija (t. y. viešojo administravimo subjektas) neveikė įstatyme nustatytu būdu, t. y. neišdavė leidimo ir nepriėmė individualaus administracinio akto – atsisakymo išduoti leidimą. Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje numatyty teisinių padarinių taikymas yra susijęs su neteisėtu viešojo administravimo sistemos subjekto neveikimu (t. y. situacija, kai viešojo administravimo subjektas nepriima jokio sprendimo prašomu išspręsti klausimu per įstatymo nustatytą terminą), dėl kurio ūkio subjektas negali pradėti ūkinės veiklos. Vien tai, jog leidimą išduodančios institucijos per Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje nurodytus terminus priimtą individualų administracinį aktą, kuriuo atsisakyta išduoti leidimą, vėliau teismas įstatymu nustatyta tvarka panaikina, kaip neatitinkantį VAI 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintų reikalavimų (motyvų pakankamumo), per se (savaime) nereiškia, kad per Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje nurodytus terminus leidimą išduodanti institucija neveikė šioje paminėto straipsnio dalyje nustatytu būdu, t. y. nepriėmė individualaus administracinio akto – atsisakymo išduoti leidimą.

LVAT atmetė pareiškėjų ir atsakovo apeliacinius skundus ir pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

2024 m. vasario 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-397-968/2024

Teismo proceso Nr. 3-62-3-01992-2022-1

[Prieiga internete](#)

26. Asmens duomenų teisinė apsauga

¹ Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 4-670 patvirtintos Išorinės reklamos įrengimo taisyklės

² Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A-1282 patvirtintas Leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarkos aprašas.

³ Leidimas išduodamas arba reklaminės veiklos subjektui pateikiamas rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, o kai reklama įrengiama pagal leidimą išduodančios institucijos patvirtintą tipinio dydžio ir turinio išorinės reklamos įrengimo projektą, – per 10 darbo dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų leidimui išduoti gavimo. Jeigu per nurodytus terminus leidimą išduodanti institucija neišduoda leidimo ir nepateikia motyvuoto rašytinio atsisakymo išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas.

Dėl žurnalisto vardo ir pavardės nurodymo, skelbiant sprendimą dėl padaryto etikos pažeidimo

Byloje ginčas kilo dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – atsakovas) sprendimo (toliau – Sprendimas), kuriame atsakovas pripažino žurnalistės R. K. (toliau – Žurnalistė) skundą pagrįstu ir pateikė pareiškėjui Visuomenės informavimo etikos asociacijai (toliau – Asociacija) nurodymą – pašalinti interneto svetainėje www.etikoskomisija.lt paskelbtus Žurnalistės asmens duomenis bei užtikrinti, kad asmens duomenų viešinimas pareiškėjo interneto svetainėje būtų vykdomas laikantis BDAR reikalavimų. Byloje buvo sprendžiama, ar Visuomenės informavimo etikos komisijai priėmus sprendimą pripažinti visuomenės informavimo priemonėje paskelbtoje publikacijoje padarytą etikos pažeidimą ir viešoje interneto svetainėje paskelbus šio sprendimo rezoliucinę dalį bei nurodžius atitinkamos publikacijos rengėją (žurnalistą), toks žurnalisto vardo ir pavardės nurodymas (duomenų tvarkymas) yra suderinamas su asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais, šiuo atveju – BDAR 6 straipsnio 1 dalies c ir e punkto duomenų teisėto tvarkymo sąlygomis.

Pirmosios instancijos teismas, išnagrinėjęs pareiškėjo skundą dėl Sprendimo panaikinimo, atmetė skundą ir, vadovaudamasis BDAR 6 straipsnio 1 dalies c, e ir f punktais, konstatavo, jog pareiškėjas, paskelbdamas savo interneto svetainėje žurnalistės asmens duomenis (vardą ir pavardę), šiuos duomenis tvarkė neteisėtai.

Vertindama, ar nagrinėjamo atveju Žurnalistės asmens duomenų tvarkymas gali būti pagrįstas nurodytais BDAR pagrindais, teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, jog Visuomenės informavimo įstatymo (toliau – VIĮ) 46¹ straipsnio 6 dalyje įtvirtinta, kad Visuomenės informavimo etikos komisija (toliau – Komisija) dirba pagal Komisijos patvirtintą darbo reglamentą. Komisijos sprendimai dėl profesinės etikos ar kitų pažeidimų turi būti skelbiami nedelsiant tose pačiose visuomenės informavimo priemonėse, kuriose Komisija nustatė šiuos pažeidimus, ir VIĮ 44 straipsnyje nustatyta paneigimo paskelbimo tvarka. Šie sprendimai taip pat skelbiami Asociacijos interneto svetainėje.

Šiame kontekste teisėjų kolegija, be kita ko, pažymėjo, jog Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezoliucijos Nr. 1003 (1993) „Dėl žurnalistinės etikos“ skyriuje „Žurnalistikos etika ir savikontrolė“ nurodoma, jog atsižvelgdamos į išvardytas būtinas sąlygas ir pagrindinius principus, informavimo priemonės privalo įsipareigoti laikytis tvirtų etinių principų, garantuojančių raiškos laisvę ir pagrindinę piliečių teisę gauti teisingą informaciją bei sužinoti sąžiningai pateikiamas nuomones (36 p.). Šių principų įgyvendinimo priežiūrai iš leidėjų, žurnalistų, informavimo priemonių vartotojų, visuomenės organizacijų, akademinio pasaulio ekspertų ir teisėjų turi būti sudaromi savikontrolės organai arba priemonės; jie turėtų priimti nutarimus dėl etinių normų laikymosi žurnalistikoje, o informavimo priemonės – iš anksto pasižadėti tuos nutarimus skelbti. Tai padės teisę į informaciją turinčiam piliečiui susidaryti teigiamą arba neigiamą nuomonę apie žurnalisto darbą ir patikimumą (37 p.).

Teisėjų kolegijos vertinimu, įvertinus išdėstytą teisinį reguliavimą, pagrįstai galima teigti, jog VIĮ nuostata, kurią detalizuoja Darbo reglamentas, nustatė Komisijai teisinę prievolę *in corpore* (visa apimtimi) skelbti savo priimamus sprendimus Asociacijos interneto svetainėje, be kita ko, nurodant viešosios informacijos rengėjo (Žurnalistės) vardą ir pavardę, taip užtikrinant, jog teisę į informaciją turintys piliečiai susidarys teigiamą arba neigiamą nuomonę apie Žurnalistės darbą ir patikimumą.

Dėl to, teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėjamoje byloje paskelbęs Žurnalistės vardą ir pavardę, pareiškėjas šiuos duomenis tvarkė teisėtai, nes juos (Žurnalistės duomenis) tvarkyti buvo būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojų (pareiškėjui) taikoma teisinė prievolė, kylanti iš VIĮ 46¹ straipsnio 6 dalies bei Darbo reglamento 41 straipsnio. Todėl toks duomenų tvarkymas gali būti pateisinamas pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktą. Įvertinus pacituotą teisinį reguliavimą bei viešumo principo reikšmę visuomenės informavimo teisiniuose santykiuose (be kita ko, ir viešosios informacijos rengėjų aspektu), pripažinta, jog pareiškėjui šiuos asmens duomenis taip pat buvo būtina tvarkyti siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui, todėl toks duomenų tvarkymas gali būti pateisinamas pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies e punktą.

Pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – pareiškėjo skundas tenkintas, o ginčijamas sprendimas panaikintas.

2024 m. vasario 7 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-176-525/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02321-2022-7

[Prieiga internete](#)

27. Visuomenės informavimas

27.1. Žurnalistų etikos inspektoriatų tarnybos sprendimai

Dėl Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio 9 dalies 5 punkte vartojamos sąvokos „baudžiamosios bylos iškėlimas“

Dėl ikiteisminio tyrimo ir Žurnalistų etikos inspektoriumi paduoto skundo dalyko tapatumo vertinimo

Bylos dalykas – Žurnalistų etikos inspektorius (toliau – Inspektorius) sprendimo (toliau – Sprendimas), kuriuo nutrauktas pareiškėjo J. J. skundo tyrimas Visuomenės informavimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 50 straipsnio 9 dalies 5 punkte nurodytu pagrindu, pagrįstumas ir teisėtumas.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas kreipėsi į Inspektoriumi su skundu dėl visuomenės informavimo priemonėje pažeistos jo garbės ir orumo, atsakovas Sprendimu nutraukė pareiškėjo skundo tyrimą, nustatęs, jog Vilniaus apskrities vyriausiajame policijos komisariete pagal pareiškėjo pareiškimą buvo pradėtas ir yra atliekamas ikiteisminis tyrimas dėl baudžiamosios atsakomybės pagal BK 154 straipsnio 2 dalį (šmeižimas).

Pirmosios instancijos teismas panaikino Sprendimą bei įpareigojo atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo skundą, padaręs išvadą, jog pradėjus ikiteisminį tyrimą nėra priimamas procesinis sprendimas iškelti baudžiamąją bylą, todėl šiuo atveju nebuvo pagrindo nutraukti pareiškėjo skundo tyrimą pagal Įstatymo 50 straipsnio 9 dalies 5 punktą, be to, atsakovui pareiškėjo teikto Inspektoriumi skundo bei kreipimosi į teisėsaugos instituciją dalykas (reikalavimas) nėra tapatus.

Pagal Įstatymo 50 straipsnio 12 dalį Inspektorius nutraukia skundo (pareiškimo) tyrimą, jei tyrimo metu paaiškėja Įstatymo 50 straipsnio 9 dalyje nurodytos aplinkybės. Įstatymo 50 straipsnio 9 dalyje įtvirtinti pagrindai atsisakyti nagrinėti skundą (pareiškimą) ir jį grąžinti pateikusiam asmeniui (pareiškėjui). Vienas iš šių atvejų – kai dėl skunde (pareiškime) keliamo klausimo (skundo (pareiškimo) dalyko) yra priimtas procesinis sprendimas iškelti baudžiamąją bylą (Įstatymo 50 str. 9 d. 5 p.).

Sistemiškai įvertinusi aktualias Įstatymo ir BPK nuostatas, LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismo išvada, jog Įstatymo 50 straipsnio 9 dalies 5 punkto prasme tik prokuroro kaltinamojo akto kartu su visa bylos medžiaga perdavimas teismui pagal BPK 220 straipsnio 1 dalį pripažintinas procesiniu sprendimu iškelti baudžiamąją bylą ir tik ši aplinkybė suteikia Inspektoriumi faktinį pagrindą priimti sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą (pareiškimą) ar nutraukti skundo tyrimą, nėra pagrįsta ir teisėta. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad nėra tokios baudžiamosios proceso stadijos kaip baudžiamosios bylos iškėlimas, o prokuroro kaltinamojo akto kartu su visa bylos medžiaga perdavimas teismui nėra baudžiamosios bylos iškėlimas.

Atsižvelgusi į Įstatymo 50 straipsnio 9 dalies 2 punktą, kuriame kalbama apie bylos nagrinėjimą teisme, teisėjų kolegija darė išvadą, jog Įstatymo 50 straipsnio 9 dalies 5 punkte vartojama sąvoka „baudžiamosios bylos iškėlimas“ turi būti aiškinama kaip baudžiamosios proceso pradėjimas, o baudžiamasis procesas pradedamas pradėjus ikiteisminį tyrimą.

Nagrinėjamu atveju taip pat buvo svarbu nustatyti ir tai, ar ikiteisminis tyrimas buvo pradėtas dėl pareiškėjo Inspektoriumi paduotame skunde keliamo klausimo (skundo dalyko).

Pareiškėjas į Inspektoriumi kreipėsi su skundu, siekdamas, jog viešojo informavimo priemonei būtų taikyta redakcinė atsakomybė pagal Įstatymo nuostatas. Kreipimasis į viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos reglamentavimo ir savitvarkos institucijas (pagal jų kompetenciją) yra savarankiška pažeistų asmens teisių gynimo ne teisme procedūra. Pareiškėjo pareiškimo pagrindu buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal BK 154 straipsnio 2 dalį, kuris buvo nutrauktas, konstatavus, jog nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamosios nusižengimo požymių. Tačiau buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl šmeižimo (paskleidimas per visuomenės informavimo priemonę apie kitą žmogų tikrovės neatitinkančios informacijos, galinčios paniekinti ar pažeminti tą asmenį arba pakirsti pasitikėjimą juo, arba šmeižė asmenį, neva šis padarė tyčinį nusikaltimą), pareiškėjas siekė, kad asmuo (asmenys), kuris paskleidė tokio pobūdžio informaciją, būtų nubaustas pagal BK 154 straipsnio 2 dalį.

Atsižvelgusi į aptartas aplinkybes, teisėjų kolegija darė išvadą, jog ikiteisminis tyrimas pradėtas ne dėl pareiškėjo Inspektoriumi paduotame skunde keliamo klausimo (skundo dalyko).

Teisėjų kolegija konstatavo, jog pirmosios instancijos teismas priėmė pagrįstą sprendimą, nustatęs, kad ikiteisminio tyrimo dalykas ir pareiškėjo Inspektoriumi paduoto skundo dalykas nėra tapatus ir atsakovas neturėjo teisėto pagrindo nutraukti pareiškėjo skundo nagrinėjimą. Dėl šios priežasties netenkintas atsakovo apeliacinis skundas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2024 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-81-520/2024
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-03420-2021-7

[Prieiga internete](#)

29. Nacionalinių, Europos Sąjungos ir užsienio institucijų finansinė parama

29.7. Nacionalinė parama

Dėl reikalavimo ataskaitiniu laikotarpiu vykdyti pagrindinę ekonominę veiklą ir dėl to būti įgijus prievolę mokėti gyventojų pajamų mokesť, kaip būtinosios sąlygos subsidijai gauti

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sprendimo, kuriuo netenkintas pareiškėjo prašymas skirti subsidiją pagal priemonę „Subsidijos nuo COVID-19 labiausiai nukentėjusioms įmonėms“, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, nustatęs, jog pareiškėjas ataskaitiniu laikotarpiu nevykdė realios ekonominės veiklos, jo pateiktose 2019 metų gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) deklaracijose nebuvo duomenų apie išmokas, dėl kurių galėtų atsirasti prievolė mokėti GPM.

LVAT konstatavo, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 230 patvirtinto Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 labiausiai nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatų sisteminė analizė patvirtina, jog Aprašo 16.1 papunktyje⁴ numatytas reikalavimas pareiškėjui iš esmės vykdyti jo pagrindinę ekonominę veiklą ir dėl to turėti prievolę mokėti GPM 2019 metų mokestiniu laikotarpiu ir (ar) reikalavimas iki 2020 m. sausio 31 d. šią prievolę bent iš dalies įvykdyti. Nustatęs, kad pareiškėjas 2019 metais nevykdė savo pagrindinės ekonominės veiklos, jam neatsirado prievolė mokėti GPM, jis nebuvo GPM mokėtoju, LVAT darė išvadą, kad pareiškėjas neatitiko Aprašo 16.1 papunktyje nustatytos subsidijos skyrimo sąlygos, todėl nebuvo teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjo paraišką.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2024 m. vasario 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-76-492/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00246-2022-1

[Prieiga internete](#)

35. Lošimų ir loterijų priežiūra bei kontrolė

Dėl pakankamų įrodymų, lošimų veiklą pripažįstant nelegalia

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) direktoriaus įsakymų, kuriais bendrovės pripažintos nelegalios lošimų veiklos vykdytojomis ir jų atžvilgiu duoti privalomi nurodymai kredito įstaigoms bei tinklo paslaugų teikėjams, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjų skundą tenkino ir skundžiamus Tarnybos direktoriaus įsakymus panaikino, pripažinęs, jog faktas, kad bendrovių valdomos svetainės teikiamos nuotolinio lošimo paslaugos buvo prieinamos Lietuvos Respublikoje, nėra įrodytas.

Atsakovas, nesutikdamas su teismo atliktu įrodymų vertinimu, pateikė apeliacinį skundą.

Byloje nustatyta, jog Usoftgaming yra Kiurasao valstybėje įregistruota nuotolinius lošimus organizuojanti bendrovė, valdanti interneto domeną, o Pulsion Processing yra Kipre registruota įmonė, veikianti kaip atsiskaitymų tarpininkas. Tarnybos darbuotojas 2021 m. gegužės 17 d. prisijungė prie interneto svetainės ir nustatė, kad ji veikianti ir prieinama, leidžianti registruotis žaidėjams iš Lietuvos ir dalyvauti lošimuose. Kadangi bendrovės neturėjo Tarnybos išduotos licencijos ir leidimo organizuoti nuotolinius lošimus, Tarnyba padarė išvadą, jog vykdomi nelegalūs nuotoliniai lošimai.

---

⁴ Subsidija pareiškėjui gali būti skiriama jei: pareiškėjas iki 2020-01-31 yra sumokėjęs ir (arba) įskaitęs bent dalį už 2019 metų mokestinį laikotarpį deklaruotos mėnesinėje pajamų mokesčio deklaracijoje (formoje GPM313), patvirtintoje Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymu (toliau – GPM deklaracija), mokėtinos gyventojų pajamų mokesčio sumos į valstybės ir savivaldybės biudžetus (ši nuostata netaikoma galimiems pareiškėjams, atitinkantiems Aprašo 14.3 papunktyje nurodytus reikalavimus, ir mažosioms bendrijoms, individualioms įmonėms, komandinėms ūkinėms bendrijoms ir tikrosioms ūkinėms bendrijoms, kuriose 2019 metais pagal darbo sutartį už darbo užmokestį nedirbo fiziniai asmenys).

Minėtos išvados pagrindu buvo priimti skundžiami Tarnybos direktoriaus įsakymai. Įsakymu dėl nelegalios lošimų veiklos vykdymo buvo pripažinta, jog bendrovės interneto svetainėje organizuoja lošimus, neturėdamos Tarnybos išduotos licencijos ir leidimo organizuoti nuotolinius lošimus, todėl laikytinos nelegalios lošimų veiklos vykdytojomis Lietuvos Respublikoje. Įsakymu dėl privalomų nurodymų Tarnybos direktorius, remdamasis Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021 m. gegužės 26 d. nutartimi, nurodė Lietuvos Respublikoje veikiančioms tinklo paslaugų teikėjams skubiai panaikinti galimybę pasiekti interneto svetainę, kurioje bendrovės nelegaliai vykdo nuotolinius lošimus, nukreipiant paslaugų gavėjus į Tarnybos informacinį tinklalapį; mokėjimo, kredito ir kitoms finansų įstaigoms nutraukti mokėjimus ar kitas finansines operacijas, susijusias su nelegalių nuotolinių lošimų veiklą Lietuvos Respublikoje vykdančiomis bendrovėmis; įtraukė domeną į Tarnybos tvarkomą nelegalios lošimų veiklos vykdytojų sąrašą.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad pareiškėjams taikytos ribojančios priemonės savo esme prilygsta administracinėms sankcijoms, riboja pareiškėjų teises ne vien nuotolinių lošimų srityje, todėl valstybės institucijoms turėtų būti taikomas aukštesnis įrodinėjimo standartas, o visos abejonės vertintinos palankiau ūkio subjektams.

Pirmosios instancijos teismas savo poziciją grindė tuo, jog vienkartinio Tarnybos darbuotojo prisijungimo prie svetainės faktas bei kelios ekranvaizdžio nuotraukos nėra pakankamas įrodymų kiekis įsakyme dėl nelegalios lošimų veiklos vykdymo nurodytam pažeidimui užfiksuoti ir konstatuoti. Tokią išvadą teismas grindė, be kita ko, tuo, kad prisijungusio vartotojo paskyros buvo skirtingais vardais, lošėjo sąskaitoje nebuvo lėšų, nebuvo pateikta įrodymų, jog domenas nebuvo geoblokuojamas Lietuvai, o Tarnybos darbuotojas nesinaudojo VPN paslauga ar kitokiais technologiniais sprendimais, leidžiančiais paslėpti IP adresą ar „apeiti“ geoblokavimo paslaugą. Be to, atsakovo surinkta medžiaga nepaneigė techninės geoblokavimo paslaugos klaidos galimybės.

Atsakovas, nesutikdamas su šia pozicija, teigė, jog vien žaidėjo iš Lietuvos užsiregistravimas interneto svetainėje ir jos puslapio stebėjimas jau turi būti laikomas lošimu. Atlikti kontrolinį lošimą ar lėšų pervedimą nėra būtina pažeidimui įrodyti, todėl bendrovės pagrįstai pripažintos padariusios pažeidimą.

Teisėjų kolegija vertino, kad pirmosios instancijos teismas tinkamai įvertino byloje surinktų įrodymų visumą, šalių ir jų atstovų paaiškinimus, liudytojo parodymus. Nagrinėtoje byloje surinkti įrodymai nėra pakankami neginčijamai konstatuoti, jog domenas buvo laisvai prieinamas žaidėjams iš Lietuvos, nesinaudojantiems specialiais technologiniais sprendimais, kad tokie žaidėjai turėjo realią galimybę atsivaryti lošėjo sąskaitą, įnešti į ją pinigines lėšas, atlikti statymus.

Atsakovo apeliacinis skundas atmestas, o skundžiamas pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2024 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-253-552/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01750-2022-2

[Prieiga internete](#)

Dėl pranešimo apie loterijų pabaigą

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) direktoriaus įsakymo „Dėl gauto pranešimo ir UAB „Olifėja“ pabaigtų loterijų vertinimo“ pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas sprendimu pareiškėjo skundą atmetė, priėjęs prie išvados, kad įsakymas yra teisėtas ir pagrįstas, nes pareiškėjas, nesuderinęs loterijų pabaigos su Tarnyba, pažeidė Tarnybos direktoriaus įsakymais suderintų Loterijų taisyklių 15.1 punktą. Pareiškėjas, nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo sprendimu, apeliaciniame skunde akcentavo, kad teismas netinkamai išnagrinėjo šią bylą, neteisingai vertino ir aiškino Loterijų įstatymą.

Loterijų taisyklių 15.1 punkte nustatyta, kad „Bendrovė turi teisę, suderinusi su Priežiūros institucija, paskelbti Loterijos ir (ar) bet kurios Serijos pabaigą, jei: 1) Loterija buvo organizuojama 10 metų nuo šių Taisyklių įsigaliojimo dienos; 2) Bendrovei toliau organizuoti loterijų ekonomiškai nenaudinga; 3) Bendrovės veikla nutraukiama ir (ar) apribojama įstatymų nustatyta tvarka“. Taigi šioje teisės normoje yra įtvirtintas baigtinis sąrašas atvejų, kuomet bendrovė, suderinusi su priežiūros institucija, turi teisę paskelbti loterijos ir (ar) bet kurios serijos pabaigą.

Teisėjų kolegija darė išvadą, kad Tarnyba, priešingai nei konstatavo pirmosios instancijos teismas, nepagrindė (neįrodė), kad pareiškėjas, nesuderinęs loterijų pabaigos su Tarnyba, pažeidė Loterijų taisyklių 15.1 punktą.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad būtent 2019 m. gruodžio 3 d. Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2598 (toliau – Pakeitimo įstatymas) 2 straipsnio 9 dalis nustatė imperatyvią loterijų organizavimo veiklos, vykdytos pagal iki 2020 m. gegužės 1 d. galiojusį teisinį reglamentavimą, pabaigą. Nors Pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 9 dalis taip pat nustato bendrovių teisę vienerius metus organizuoti loterijas pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusio Loterijų įstatymo nuostatas suderintas ir patvirtintas loterijos taisykles, tačiau šiuo atveju Loterijų taisyklių 15.1 punktas, esant jame nustatytam baigtiniam sąrašui sąlygu, taikytinas kitoms faktinėms situacijoms, nei yra susiklosčiusi šioje byloje. Skirtingai nei nustatė Tarnyba ar pirmosios instancijos teismas, teisėjų kolegija neturėjo pagrindo konstatuoti esant bent vieną iš Loterijų taisyklių 15.1 punkte nustatytų sąlygų. Byloje nekilo ginčas dėl to, o ir atsakovas neįrodinėjo, jog loterijos pabaiga paskelbta dėl to, kad loterija buvo organizuojama 10 metų nuo šių taisyklių įsigaliojimo dienos, Bendrovei toliau organizuoti loterijas ekonomiškai nenaudinga ir / ar Bendrovės veikla nutraukiama ir (ar) apribojama įstatymų nustatyta tvarka. Pareiškėjas nutraukė visas savo organizuotas loterijas per Pakeitimo įstatymo nustatytą vienerių metų terminą, todėl nepažeidė Loterijų taisyklių 15.1 punkto reikalavimų.

Pažymėta ir tai, kad atsakovui buvo žinoma apie pareiškėjo ketinamą tęsti ūkinę komercinę veiklą (pareiškėjui išduota didžiųjų loterijų veiklos licencija, pareiškėjas pateikė derinti naujas loterijų „Aukso grynuolis“, „Sėkmės 7“, „Prizų ratas!“ taisykles ir Tarnybos direktoriaus įsakymais jos buvo suderintos).

Teisėjų kolegija priėjo prie išvados, kad šiuo atveju Tarnyba neįrodė Loterijų taisyklių 15.1 punkto pažeidimo, nes neatsižvelgė į aktualų reglamentavimą, neįvertino pareiškėjo atliktų parengiamųjų veiksmų, siekiant tęsti ūkinę komercinę veiklą, bei nepagrindė nė vienos iš Loterijų taisyklių 15.1 punkte nustatytų sąlygų buvimo. Kadangi įsakymas savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktui (šiuo atveju – Pakeitimo įstatymui), jis pripažintas neteisėtu.

Pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – pareiškėjo skundą tenkinti ir panaikinti Tarnybos įsakymą.

2024 m. vasario 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-385-968/2024

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01592-2022-6

[Prieiga internete](#)

Dėl laimėjimo pervedimo į lošėjo nurodytą lošimų sąskaitą

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos įsakymo „Dėl atlikto UAB „Baltic Bet“ neplaninio patikrinimo“ teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjas, be kita ko, kvestionavo pirmosios instancijos teismo atliktą įrodymų vertinimą dėl įsakyme konstatuoto Azartinių lošimų įstatymo (toliau – ALĮ) 20⁵ straipsnio 2 dalies pažeidimo ir pateikė savo vertinimą, jog jis privalėjo vadovautis ALĮ 20⁵ straipsnio 4 dalimi ir laimėjimą perversi į tą pačią sąskaitą, iš kurios lošėjas atliko statymą, dalyvaudamas nuotoliniame lošime, kuriame laimėjo (t. y. į SEB banko mokėjimo sąskaitą).

Teisėjų kolegija nurodė, jog ALĮ 20⁵ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad nuotolinių lošimų organizatorius nuotolinių lošimų laimėjimus perveda į nuotolinių lošimų organizatoriaus tvarkomą lošėjo lošimų sąskaitą arba lošėjo pageidavimu – į lošėjo nurodytą jam priklausančią mokėjimo sąskaitą. Lošėjo pageidavimu nuotolinių lošimų organizatorius laimėjimą lošėjui išmoka grynaisiais pinigais nuotolinių lošimų organizatoriaus lošimo namuose (kazino), automatų, bingo salone, totalizatoriaus ar lažybų punkte. Pagal to paties straipsnio 4 dalį nuotoliniuose lošimuose laimėjimai pervedami į tą pačią sąskaitą, iš kurios lošėjas atliko statymą dalyvaudamas nuotoliniame lošime, kuriame laimėjo.

Nagrinetu atveju tarp šalių nebuvo ginčo dėl UAB „Baltic Bet“ patikrinimo metu nustatytų aplinkybių, kad pagal Bendrovės nuotolinio lošimo organizavimo reglamento (toliau – Reglamentas) 11 punktą lošėjas turi teisę bet kuriuo metu išsimokėti lošėjo lošimų sąskaitoje esančius pinigus Bendrovės interneto tinklalapyje numatytais būdais negrynaisiais pinigais į lošėjo mokėjimo sąskaitą. Lošėjas, norėdamas išsimokėti negrynuosius pinigus, lošėjo paskyroje turi pasirinkti norimą išmokėti pinigų sumą, išmokėjimo būdą (lošėjo mokėjimo sąskaitą, į kurią turi būti atliktas išmokėjimas) ir patvirtinti išmokėjimą. Nuotolinio lošimo sutarties tarp bendrovės ir lošėjo 1 punkte nustatyta, kad šia sutartimi bendrovė įsipareigoja lošėjui teikti nuotolinio lošimo paslaugas ir išmokėti nuotolinio lošimo laimėjimą nuotolinio lošimo organizavimo reglamente nustatyta tvarka,

o lošėjas – dalyvaudamas nuotoliniame lošime laikytis teisės aktuose ir bendrovės nuotolinio lošimo organizavimo reglamente nustatytos nuotolinių lošimų organizavimo tvarkos ir taisyklių. Nuotolinio lošimo sutartyje yra įrašytos abi lošėjui priklausančios mokėjimo sąskaitos, esančios tiek SEB banke, tiek Skrill mokėjimo sąskaitoje, kurią jis naudojo nuo 2021 m. vasario 6 d. Lošėjas išreiškė valią pervesti gautus laimėjimus į Skrill mokėjimo sąskaitą.

Teisėjų kolegijos vertinimu, pirmosios instancijos teismas pagrįstai sprendė, kad lošėjas, remdamasis ALJ 20⁵ straipsnio 2 dalimi, nuotolinio lošimo sutartimi ir Reglamento 11 punktu, turėjo teisėtą bei pagrįstą lūkestį, jog bendrovė įvykdys savo įsipareigojimą išmokėti nuotolinių lošimų laimėjimus į jo pasirinktą Skrill mokėjimo sąskaitą, nepriklausomai nuo to, ar minėta lošėjui priklausanti mokėjimo sąskaita yra susietina su lošėjo atliktais statymais ir gautais laimėjimais, t. y. būtent ALJ 20⁵ straipsnio 2 dalis įpareigoja lošimo sąskaitoje esančias pinigines lėšas pervesti į tą mokėjimo sąskaitą, į kurią lošėjas prašo pervesti. Tai reiškia, kad lošėjui konkrečiai nurodžius, į kokią mokėjimo sąskaitą jis pageidauja gauti nuotolinių lošimų laimėjimus, ALJ 20⁵ straipsnio 2 dalis turi prioritetą prieš ALJ 20⁵ straipsnio 4 dalį.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmetas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2024 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-428-662/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04588-2021-3

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

49. Reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymas

Dėl ekonominių bei šeiminių ryšių įvertinimo, sprendžiant dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės – sustabdyti sprendimą išsiųsti asmenį iš Lietuvos Respublikos – taikymo

Pareiškėjas kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) 2023 m. gruodžio 5 d. sprendimą (toliau – Sprendimas), kuriuo nuspręsta išsiųsti pareiškėją iš Lietuvos Respublikos. Pareiškėjas taip pat prašė taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę – laikinai, iki teismo sprendimo įsiteisėjimo, sustabdyti šio Sprendimo galiojimą.

Pirmosios instancijos teismas netenkino pareiškėjo prašymo dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės taikymo.

Byloje nustatyta, jog Departamentas 2023 m. rugsėjo 7 d. sprendimu panaikino pareiškėjui išduotą leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, atsižvelgęs į Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos raštą dėl pareiškėjo keliamos grėsmės viešajai tvarkai ir visuomenei. Atsakovas 2023 m. rugsėjo 12 d. sprendimu, motyvuodamas tuo, kad asmuo gali kelti grėsmę viešajai tvarkai, nusprendė uždrausti pareiškėjui atvykti į Lietuvą nuo sprendimo priėmimo 36 mėnesius (3 metus) bei įtraukti į Šengeno informacinę sistemą perspėjimą dėl draudimo atvykti ir apsigyventi nuo sprendimo priėmimo 36 mėnesius (3 metus), o 2023 m. gruodžio 5 d. sprendimu nusprendė išsiųsti pareiškėją iš Lietuvos Respublikos.

Pareiškėjas prašymą taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę grindė tuo, jog Lietuvoje yra pareiškėjo ekonominių ir šeiminių interesų centras, pareiškėjas dirba, gyvena kartu su šeima, nepilnametis vaikas lanko progimnaziją. Pareiškėjas taip pat pažymėjo, jog, išsiuntus jį iš Lietuvos Respublikos, jis būtų priverstas grįžti į Ukrainą, kur šiuo metu vyksta karas, todėl jo laisvei ir gyvybei grėstų pavojus.

LVAT pažymėjo, kad administracinių teismų praktikoje sprendžiant užsieniečių bylas turi būti atsižvelgiama į byloje esančias aplinkybes dėl šeimos ryšių išsaugojimo. Pažymėta, kad bendra valstybių pareiga užtikrinti teisę į šeimos gyvenimo gerbimą ir iš jos kildinama teisė į šeimos susijungimą yra nustatyta Europos Sąjungos ir tarptautinėje teisėje. Europos Žmogaus Teisių Teismas yra pažymėjęs, kad vertinant šeimos ryšius kiekvienu atveju turi būti įvertinta, ar tarp asmenų egzistuoja artimas ryšys; ar asmenys yra sukūrę savo namus, kiek laiko gyvena kartu (žr., pvz., Europos Žmogaus Teisių Teismo 2013 m. birželio 11 d. sprendimą byloje Hasanbasic prieš Šveicariją, pareiškimo numeris Nr. 52166/09) bei ar nėra aplinkybių, kurios paneigtų faktinio šeimos gyvenimo egzistavimą. Būtina įvertinti, ar užsieniečio socialiniai kultūriniai ir šeimos ryšiai su priimančia valstybe yra tvirti, kiek laiko pareiškėjas gyveno toje šalyje, iš kurios ketinama išsiųsti (žr., pvz., Europos Žmogaus Teisių Teismo 2012 m. balandžio 10 d. sprendimą byloje Balogun prieš Jungtinę Karalystę, pareiškimo Nr. 60286/09).

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 128 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog priimant įpareigojimą išvykti iš Lietuvos Respublikos, sprendimą grąžinti užsieniečių į užsienio valstybę arba išsiųsti užsieniečių iš Lietuvos Respublikos, atsižvelgiama į jo: 1) buvimo Lietuvos Respublikoje laiką; 2) šeiminius ryšius su asmenimis, gyvenančiais Lietuvos Respublikoje; 3) esamus socialinius, ekonominius ir kitus ryšius su Lietuvos Respublika, taip pat į tai, ar jis turi nepilnamečių vaikų, kurie mokosi Lietuvos Respublikoje pagal formaliojo švietimo programą (programas); 4) padaryto teisės pažeidimo pavojingumo pobūdį ir mastą

Teisėjų kolegija sprendė, kad šioje byloje nustatytos reikšmingos aplinkybės, į kurias, remiantis įstatymo 128 straipsnio 1 dalimi, turi būti atsižvelgta priimant sprendimą užsieniečių išsiųsti (esami socialiniai, ekonominiai ir kiti ryšiai su Lietuvos Respublika). Pareiškėjas teisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką 2019 m., šiuo metu dirba, darbo sutartis yra neterminuota, gyvena su šeima, kurioje auga nepilnametis vaikas, lankantis progimnaziją. Teisėjų kolegijos vertinimu, negalima tvirtinti, kad pareiškėjas neturėjo ir neturi ryšių su Lietuva. Nenustatyta, kad laikinai sustabdžius Sprendimą bus pažeistas proporcingumo principas, proceso šalių interesų pusiausvyra ar viešieji interesai.

Konstatuota, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai aiškino byloje esančias aplinkybes, neįvertino pareiškėjo ekonominių bei šeiminių ryšių su Lietuva, neatsižvelgė į šeimos ryšių išsaugojimo principą ir dėl to priėmė nepagrįstą sprendimą. Todėl pirmosios instancijos teismo nutarties dalis, kuria netenkintas pareiškėjo prašymas taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę, panaikinta ir tenkintas pareiškėjo prašymas dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės – Sprendimo vykdymo sustabdymo.

2024 m. vasario 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-160-463/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-09879-2023-3

[Prieiga internete](#)

59. Apeliacinis procesas

59.2. Bylų pagal atskiruosius skundus procesas

Dėl teisės atskiruoju skundu skųsti pirmosios instancijos teismo nutarties dalį, kuria išspręstas klausimas dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą

Pirmosios instancijos teismas skundžiama nutartimi priėmė pareiškėjų skundą dėl Lietuvos administracinių ginčų komisijos (toliau – Komisija) sprendimo „Dėl atsisakymo priimti skundą nagrinėti“ (toliau – Sprendimas) ir įpareigojimo atlikti veiksmus, bet netenkino pareiškėjų prašymo taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad nagrinėtu atveju pareiškėjai pateikė pirmosios instancijos teismui procesinio pobūdžio prašymus: 1) sustabdyti pateiktojo teismui skundo priėmimo klausimo nagrinėjimą ir 2) kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl ABTĮ 18 straipsnio 1 ir 2 dalių bei Konstitucinio Teismo įstatymo 1 straipsnio 3 dalies ir 69 straipsnio 1 dalies 2 punkto atitikties Konstitucijai patikrinimo. Pirmosios instancijos teismas skundžiama nutartimi priėmė nagrinėti skundą ir pareiškėjai atskirajame skunde šios nutarties dalies neskundė. Pirmosios instancijos teismas, pareiškėjų prašymą kreiptis į Konstitucinį Teismą vertindamas kartu su prašymu sustabdyti pateiktojo teismui skundo priėmimo klausimo nagrinėjimą, išnagrinėjo kaip prašymą taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones ir skundžiamoje nutarties dalyje atsisakė tenkinti šį prašymą.

Teisėjų kolegija sutiko su atskirajame skunde pateikta pareiškėjų pozicija, kad toks pirmosios instancijos teismo vertinimas yra nepagrįstas, nes prašymas sustabdyti skundo priėmimo klausimo nagrinėjimą ir kreiptis į Konstitucinį Teismą nėra prašymas taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones. Skundo priėmimo klausimo nagrinėjimo sustabdymas ir pasikreipimas į Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar įstatymas arba kitas teisės aktas, kuris turėtų būti taikomas konkrečioje byloje, atitinka Konstituciją, nėra reikalavimo užtikrinimo priemonės, nes, be kita ko, tokie procesiniai veiksmai, kuriuos teismo buvo prašoma atlikti, yra susiję su skundo priėmimo nagrinėti klausimo išsprendimu, o ne su pareiškėjų skunde pareikšto reikalavimo – panaikinti Sprendimą ir perduoti skundo priėmimo klausimą iš naujo nagrinėti Komisijai – įvykdymo užtikrinimu.

Reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymas reglamentuojamas ABTĮ 70 straipsnyje. Šio straipsnio 7 dalyje, be kita ko, nurodyta, kad dėl teismo nutarčių reikalavimo užtikrinimo klausimais gali būti duodamas atskirasis skundas. Šiuo atveju teisėjų kolegija nustatė, kad pirmosios instancijos teismas skundžiamoje nutarties dalyje faktiškai išsprendė ne reikalavimo užtikrinimo priemonių klausimą, bet klausimą, ar šioje stadijoje yra pagrindas kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar įstatymas arba kitas teisės aktas, kuris turėtų būti

taikomas konkrečioje byloje, atitinka Konstituciją (atitinkamai – ir sustabdyti skundo priėmimo klausimo nagrinėjimą), todėl, nepaisant netikslių formuluočių skundžiamoje nutartyje, atskirasis skundas negali būti paduodamas dėl skundžiamos nutarties dalies, vadovaujantis ABTĮ 70 straipsnio 7 dalimi.

LVAT akcentavo, kad pirmosios instancijos teismas jau priėmė nagrinėti pareiškėjų skundą. Tai, kad teismas priėmė pareiškėjams nepalankų sprendimą dėl jų prašymo kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu spresti, ar įstatymas arba kitas teisės aktas, kuris turėtų būti taikomas konkrečioje byloje, atitinka Konstituciją, neužkerta galimybės tolesnei bylos eigai. ABTĮ taip pat nėra *expressis verbis* (aiškiais žodžiais) įtvirtinta proceso šalių teisė apskųsti teismo nutartį, kurioje atsisakyta tenkinti prašymą kreiptis į Konstitucinį Teismą minėtais tikslais.

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi išdėstytais motyvais, sprendė, kad skundžiama nutarties dalis, kurioje pirmosios instancijos teismas netenkino pareiškėjų prašymo kreiptis į Konstitucinį Teismą negali būti skundžiama atskiruoju skundu, nes tam nėra pagrindų, numatytų ABTĮ 152 straipsnio 1 dalyje. Taigi, pirmosios instancijos teismas nepagrįstai priėmė pareiškėjų atskirąjį skundą dėl šios nutarties dalies, todėl apeliacinis procesas pagal pareiškėjų atskirąjį skundą nutrauktas.

2024 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-143-624/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00056-2024-2

[Prieiga internete](#)

60. Proceso atnaujinimas

60.1. Prašymo atnaujinti procesą padavimas, priėmimas ir nagrinėjimo tvarka

Dėl kliūčių pareiškėjui – trečiosios šalies piliečiui – domėtis teismų praktika ir bendrauti su Lietuvoje esančiais atstovais

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjas (trečiosios valstybės pilietis) teikė prašymą, be kita ko, grįstą ABTĮ 156 straipsnio 2 dalies 12 punktu, atnaujinti procesą, kurį LVAT atsisakė priimti, kadangi pareiškėjas praleido 3 mėnesių terminą prašymui dėl proceso atnaujinimo paduoti ir neprašė šio termino atnaujinti. Pareiškėjas pakartotinai padavė analogišką prašymą atnaujinti procesą, kuriame teigė, jog terminą praleido dėl to, kad yra trečiosios valstybės pilietis ir jam draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, jo galimybės domėtis Lietuvos teismų praktikos pasikeitimais bei bendrauti su savo atstovais Lietuvoje yra itin ribotos. Pareiškėjas bijojo, kad nuotolinis bendravimas su Lietuvos subjektais gali būti paklausomas (stebimas), jei jis jungiasi iš (*duomenys neskelbtini*), o didelė dalis informacijos, susijusios su nagrinėta byla, yra nevieša.

LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi pareiškėjo nurodytas aplinkybes, nesutiko, kad pareiškėjas praleido terminą dėl svarbių objektyvių priežasčių. Nors pareiškėjas teigė, kad jam nesant Lietuvos Respublikoje jo galimybės domėtis teismų praktikos pasikeitimais yra ribotos, ABTĮ 47 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog proceso šalys savo interesus teisme gina pačios arba per atstovus, o įgaliotaisiais atstovais (pagal pavedimą) teisme gali būti advokatai. Tiek nagrinėtoje administracinėje byloje Nr. eA-2125-415/2023, tiek teikiant pradinį prašymą dėl proceso atnaujinimo pareiškėjui atstovavo profesionalūs teisininkai, advokatai, galintys užtikrinti pareiškėjo informavimą apie aktualią administracinių teismų praktiką bei atstovauti jo interesams, pačiam pareiškėjui fiziškai nesant Lietuvos Respublikoje. Teisėjų kolegija subjektyviomis pripažino pareiškėjo nurodytas priežastis dėl galimybių bendrauti su atstovais Lietuvos Respublikoje bei jo baimę tai daryti esant (*duomenys neskelbtini*). Byloje nėra duomenų, kad pareiškėjui Lietuvos Respublikos ar (*duomenys neskelbtini*) institucijų veiksmais būtų apribota galimybė bendrauti su jo atstovais Lietuvos Respublikoje. Be to, teiginys, kad pareiškėjas bijo tai daryti, yra deklaratyvus ir nepripažintinas sudarančiu pagrindą atnaujinti terminą, nes byloje nėra duomenų, jog ši aplinkybė pareiškėjui būtų sutrukdžiusi įgyvendinti savo teises anksčiau.

Nuspręsta, kad pareiškėjas praleido ABTĮ 159 straipsnio 1 dalyje nustatytą 3 mėnesių prašymo dėl proceso atnaujinimo padavimo terminą, o prašyme atnaujinti praleistą terminą prašymui atnaujinti procesą paduoti nurodytos termino praleidimo priežastys nelaikytinos svarbiomis ir ekstraordinariomis, todėl prašymas atnaujinti terminą prašymui atnaujinti procesą paduoti netenkintas ir prašymą atsisakyta priimti.

2024 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eP-20-520/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-10435-2022-2

[Prieiga internete](#)